

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาภาวนาไม่ดูหัวใจดูอะไร

ปีนี้หนาวสม่ำเสมอดี ในระยะช่วงสองสามปีหนาวไม่เป็นปรกติ ขึ้นๆ ลงๆ ะไร ฝนก็อย่างนั้น แต่คอยดูปีนี้หนาวสม่ำเสมอ ฝนข้างหน้านี้อาจเป็นยังงั้นสังเกตดู โบ ร่ำโบราณเราว่าให้สังเกตหนาว ถ้าหนาวสม่ำเสมอฝนจะดี เราก็ฟังไปอย่างนั้นแหละ ก็ น่าจะมีมูลความจริง

เมื่อวานนี้เห็นทางโรงพยาบาลจิตเวช จ.เลย มาเอาของในโกดัง เขาคงคิดว่า คือ ตามธรรมดาโรงพยาบาลจังหวัดนี้เราไม่ค่อยไป เราจะไปเฉพาะโรงพยาบาลอำเภอๆ ของจังหวัดนั้นๆ ตัวจังหวัดจริงๆ เราไม่ไป แต่ที่จังหวัดเลยเราไป เอาของไปให้จังหวัด เลย แล้วเมื่อวานนี้โรงพยาบาลจิตเวช จ.เลย มา นี่ก็โรงพยาบาลเหมือนกันทำไมไม่ได้ คงว่า ใส่ปัญหาหลวงตา เมื่อวานเห็นมา ก็เป็นปัญหาในนั้นแหละมา

ตามธรรมดาโรงพยาบาลจังหวัดนี้เราไม่ค่อยไปแหละ เราจะไปเฉพาะ โรงพยาบาลอำเภอๆ ตามจังหวัดต่างๆ ส่วนโรงพยาบาลจังหวัดเราไม่ไป แต่จังหวัด เลยนี้เราไป เราไปติดๆ กันมาได้สักสองสามครั้งละมั้ง แล้วเมื่อวานนี้โรงพยาบาลจิต เวชที่จังหวัดเลยเขามา เขาก็จนเหมือนกันคงว่างั้น ไม้ให้บ้างหรือ มาขอเมื่อวานนี้ เหมือนว่าใส่ปัญหาปั๊บเข้ามา มีปัญหาแทรกมาที่มาจากเอาของ ต่อไปจะได้ให้ทั้งสองโรงนั้น แหละ เมื่อมันมีปัญหาอย่างนั้น

ส่วนมากตามโรงพยาบาลจังหวัดเราไม่ไป ก็เห็นว่าจะพอเป็นไปเพราะเป็น โรงพยาบาลใหญ่ สำหรับโรงพยาบาลอำเภอนี้ลำบาก เราคิดอย่างนั้น เราจึงไม่เอาไปให้ ที่โรงพยาบาลจังหวัดๆ ไม่ไป ก็มีจังหวัดเลยเห็นว่าขาดแคลนกว่าเพื่อน เลยเอาไปให้ จังหวัดเลย ที่นี้โรงพยาบาลจิตเวช จ.เลย ก็มาแล้วเมื่อวานนี้ เขาใส่ปัญหามา ต่อไปนี้ก็ คงจะได้ให้เหมือนกันแหละ

เรื่องโรงพยาบาลรู้สึกจะเป็นอันดับหนึ่ง ที่เราช่วยสาธารณะทั่วๆ ไปในประเทศ ไทยเรา นี้ โรงพยาบาลจะเป็นอันดับหนึ่ง ช่วยมากจริงๆ พิสดารด้วย คือมันแยกโน้น แยกนี้ เครื่องมือแพทย์ก็ไม่ทราบว่ามีประเภท โรงหนึ่งขัดข้องเครื่องมืออย่างหนึ่งๆ จากนั้นก็พวกรถ จากรถก็เป็นตึก เฉพาะโรงพยาบาลได้สร้างตึกให้ไม่ใช่น้อย มากต่อ มาก เห็นไหมผ่านมาที่โรงพยาบาลโนนสะอาด เขาเขียนไว้ หลวงตามหาบัว ก็อย่างนั้น แล้ว ที่ไม่เขียนมากต่อมาก

เราบอกแล้วไม่ให้เขียน เราไม่ได้หวังเอาอะไร เราทำประโยชน์ให้โลกเราเป็นที่ พอใจ บอกเท่านั้นละ รดยงรดยนต์ที่ให้ไป นั่นละเขาเขียน เขาเขียนจนได้ อย่าง

โรงพยาบาลโนนสะอาดก็เขียนจนได้ทั้งๆ ที่เราบอกแล้ว เขาก็เขียนของเขา ก็เลยปล่อยเลยแหละเรา เราไม่เอาอะไร จึงเรียกว่าเป็นธรรมล้วนๆ ไม่หวังสิ่งตอบแทน ทวงบุญทวงคุณ ไม่มี เราให้ผ่านเลยๆ ไม่ได้เป็นอารมณ์กับสิ่งที่ให้ แล้วทวงบุญทวงคุณอย่างนี้ เราไม่มี ให้ไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น ช่วยโลกก็เรียกว่าเต็มความสามารถของเราแหละ ไม่เอาอะไรเลย หมุนตัว ๆ อยู่อย่างนี้แต่ไม่เอาอะไรเลย มีแต่หมุนช่วย ๆ ทั้งนั้น

พวกข้างในครัวให้ภาวนากันนะ เราหนักใจทางครัวนะการภาวนา แต่การคอยทะเลาะกัน ยกโทษยกกรรมกันนี้ รู้สึกว่าได้รั้งเอาไว้ ๆ อย่าผาดโผนเกินไป มาทะเลาะกันมาเรียนวิชาหมากัดกันในโรงครัวนี้ ใครอยากไปเห็นโรงหมากัดกันให้เข้าไปในครัว ยิบ ๆ แยะ ๆ หายกโทษแก่กัน มันเป็นอย่างนี้ปากผู้หญิงนี่นะ เราอยากพูดอย่างนี้ ผู้ชายไม่ค่อยเป็น เราไม่เอียงเราพูดตามหลักความจริง ยิบ ๆ แยะ ๆ มักจะเป็นแต่เรื่องผู้หญิงนินทาากาแลกัน มาหวังประโยชน์อะไร

พระทั้งวัดไม่มีนะ เรื่องพระทะเลาะกันนั้นไม่เคยมีตั้งแต่สร้างวัดมา ยิบ ๆ แยะ ๆ กันก็ไม่เห็นมี ท่านตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติจริง ๆ แต่ในครัวนี้มีตลอด เพราะฉะนั้นจึงพูดตามหลักความจริง เราไม่เอนไม่เอียงกับผู้ใด รักคนนั้นชังคนนี้เราไม่มี ครอบโลกธาตุด้วยความเมตตาเสมอหมดเลย ให้ท่านทั้งหลายทราบเสียความจริงจากหัวใจดวงนี้ ไม่มีว่าจะเอนจะเอียงอย่างนั้นอย่างนี้ แต่กิริยาที่ใช้ตามรายของบุคคลที่มาเกี่ยวข้อง ลักษณะมีหนักมีเบา นั้นอาจมีบ้างแต่หัวใจไม่มี

มาปฏิบัติธรรมให้ดูหัวใจเจ้าของชิ ปฏิบัติธรรมไม่ดูหัวใจจะดูที่ไหน พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมด้วยจิตตภาวนา คือดูหัวใจตัวเอง สวาททั้งหลายที่เป็น สรรณคจฺฉามิ ของพวกเรา มีแต่ท่านที่ดูหัวใจทั้งนั้น ท่านไม่ไปดูนอกๆ หาดินนินทา ดูแต่โทษคนอื่น โทษเจ้าของเต็มหัวใจไม่ดู เข้ากันไม่ได้ ดูเจ้าของซิมันเคลื่อนไหวไปไหน ความคิดความปรุง ส่วนมากมักจะนินทาคนนั้นคนนี้อยู่ตลอดเวลาจนชินต่อนิสัย ไม่ได้นินทาต้องได้กินยาทันใจ ไม่งั้นหัวมันจะแตกมันปวดหัว ถ้าได้นินทาคนนั้นนินทาคนนี้แล้วไม่ได้กินยาทันใจแหละ เป็นอย่างนั้นนิสัยอันนี้ไม่ดี อย่าเอามาใช้ในวงวัดนะ

เราปกครองในวงวัดเราไม่มีอย่างนั้น ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูก จะไปนินทาอย่างนั้นอย่างนี้เราไม่เคย ไม่มี ผิดบอกว่าผิดไปเลย แล้วไปเลย ยิบ ๆ แยะ ๆ ฟังไม่ได้ นะ เพราะเราไม่เคยใช้ โนนิสัยของเราเองก็เป็นพื้นเพมาอย่างนั้น ยิ่งเข้ามาสู่ธรรมแล้วยิ่งเป็นธรรมเสมอไปเลย เสมอภาคไปเลยเชียะว ใครผิดบอกว่าผิด ใครถูกบอกว่าถูกอย่างนั้นเรื่องธรรม อันนินทาากาแลกันนี้ยิบ ๆ แยะ ๆ ใช้ไม่ได้นะ ให้ดูแต่หัวใจเจ้าของตัวนั้นละตัวนินทา คลังของความนินทาคนอื่น ยกโทษคนอื่น อยู่ที่หัวใจ ให้ดูหัวใจ

เจ้าของซี มาภาวนาไม่ดูหัวใจดูอะไร ดูแต่คนอื่น ๆ เจ้าของไม่ดูเจ้าของมันนักภาวนาอะไรอย่างนั้น

นี่บอกตรง ๆ ว่าไม่มี ผิดบอกเลยทันที จากนั้นแล้วไปเลย ไม่พูดไม่นินทนนินทา ไม่อะไรแหละ ผิดบอกกว่าผิด ถูกบอกกว่าถูกไปเลย เสร็จแล้วแล้วไปเลย เรื่องนินทากาเล มันเป็นนิสัยฝังสันดานของมนุษย์เรา เข้ามาเป็นนักบวชแล้วก็มาเป็นนักยกโทษยกกรรม คนอื่น ใช้ไม่ได้นะ อย่าเอาเรื่องคนนั้นคนนี่มาพูด ดูเรื่องของเจ้าของซี นักภาวนาต้องดูเจ้าของ ไปหาดูแต่คนอื่นใช้ไม่ได้ ที่แสดงออกมานั้นแสดงว่าดูแต่คนอื่นทั้งนั้นไม่ดูเจ้าของ มันบอกในตัวของผู้นินทาคนอื่นนั้นแหละ ตัวสำคัญคือตัวนั้นแหละ ดูตัวนี้แล้ว มันก็สงบ

เรื่องโทษเรื่องกรรมใครจะไม่มี โลกนี้มีด้วยกันทั้งนั้นแหละ เขาก็มีเราก็มี ไม่ทราบจะไปเหยียบยื่นให้ใคร ใครอยากจะรับความนินทา ไม่อยากรับ นี่มันมีแต่เรื่องนินทากัน ไม่เกิดประโยชน์อะไร ภาวนาดูหัวใจเจ้าของอย่าให้มันออก ใจนี้ตัวคิกตัวคะนอง เฒ่าแก่ขนาดไหนความคิดความปรุงมันไม่ได้อ่อนนะ มันไม่มีวัย มันคิดมันปรุงของมันอยู่อย่างนั้น ดูหัวใจเจ้าของให้ดี นักภาวนาต้องดูหัวใจตัวเอง มันคิดเรื่องอะไร ตบปั๊บ ๆ เลยมันคิดไม่ดี เจ้าของไม่ดีเอง นั่น ไปคิดเรื่องคนนั้นไม่ดีคนนี้ไม่ดี เจ้าของไม่ดีเอง ดูเจ้าของตัวไม่ตีนี้แล้วมันก็สงบ คนนั้นก็ดูคนนี้ก็ดูก็ต่างคนต่างสงบ ไม่มีเรื่องติฉินนินทากาเล ยกโทษยกกรรมกัน ไม่มี

ดูตัวหัวใจของเราเนี่ย ตัวนักโทษใหญ่อยู่ที่นี้ ดูตัวนี้อย่าไปดูที่อื่นไม่เกิดประโยชน์อะไร ถ้าดูตัวนี้เกิดประโยชน์ พอมันคิดผิดขึ้นมาตีปั๊บเลย ๆ มันคิดไม่ได้ มันเป็นความผิดคิดออกไปหาอะไร ความถูกมีอยู่ทำไม่ไม่คิด ก็มาสร้างความคิด เหล่านั้นไม่ใช่ความดี ความผิดความพลาดมีได้ด้วยกันทุกคน ต่างคนต่างเก็บต่างคนต่างรักษา มันก็สงบเงียบไปเท่านั้นเอง

เราที่ปกครองวัดนี้ลำบากนะ หนักมาก จุดศูนย์กลางอยู่ที่เรา ฟังด้วยความเป็นธรรม ฟังด้วยความสม่ำเสมอ เก็บความรู้สึก ไม่ได้ยึด ๆ แหยบ ๆ ไม่เป็น อันนี้พูดจริง ๆ เอาธรรมเป็นใหญ่ไว้ในหัวใจเลย ผิดบอกกว่าผิด ถูกบอกกว่าถูกไปเลย นั้นละถูกต้อง ไปหา นินทาคนนั้นคนนี่ไม่เกิดประโยชน์อะไร ดูตัวมันดินมันดีที่อยู่ในหัวใจเจ้าของ นั้นละเกิดประโยชน์

ภาวนาก็ทำให้สงบบ้างซี การภาวนาสำคัญมากทีเดียว จะเลิศเลอจะเห็นอยู่ที่ใจ เลวร้ายที่สุดก็คือหัวใจ ถ้าดูหัวใจนี้แล้วความเลวร้ายมันจะค่อยเบาบาง ๆ ความดีความสงบร่มเย็นจะค่อยปรากฏขึ้นในใจของเรา อย่าไปดูภายนอกยิ่งกว่าดูหัวใจที่มันดีมันดีอยู่นั้น นั้นละนักภาวนา เก็บความรู้สึกไว้ให้ดี อย่าเปาะแปะ ๆ ออกแล้ว ๆ

ปากปลิ้นปากบอนปากใช้ไม่ได้ พุดออกมาให้เป็นประโยชน์ เรื่องนินทากาเลอย่านำมาใช้ในวัดนี้ เราไม่ต้องการไม่ประสงค์อย่างยิ่ง นินทากันหาอะไร นินทาเขาแล้วตัวจะดีขึ้นเขาจะดีขึ้นก็ไม่เห็นมี นอกจากกำเร็บทั้งสองฝ่าย ไปนินทาเขาแล้วเกิดวาทะกระทบกระเทือนทะเลาะเบาะแว้งกันขึ้นมา

มันคิดไปอะไรดูตัวมันคิดมันปรุงนั่นซี ร้ายช่างซีดีช่างเขา เรายรักษาตัวของเรา เราต้องพิจารณาดูตัวมันคิดมันปรุงนี้เสมอแล้วมันก็ไม่ไปยุ่งภายนอก นั่นละนักภวานา ดูหัวใจตัวเอง อย่าไปดูคนอื่น ดูวันยังค่ำลุลูกกลมเหมือนไฟได้เชื้อ แสดงเปลวจรดเมฆนั่นละ เก็บความรู้สักไว้ให้ดี

ให้พากันภวานานะ พวกภวานาให้เห็นใจสงบ ใจสงบแล้วสงบหมด ถ้าใจดี ดิ้นแล้วโลกนี้ร้อนเป็นไฟเป็นไฟจากหัวใจดวงนี้แหละ ถ้าจิตดวงนี้สงบแล้วสงบหมดเลย ไม่มีอะไร ฟาดลงไปจน สุธัญญโต โลก โลกนี้ว่างหมดเลย คือจิตว่างจากโทษจากกรรมทั้งหลายแล้วไม่มีในจิต จิตก็ว่างไปหมด มันก็สบาย อันนี้จิตมันยุ่งตลอดเวลาหาความสบายที่ไหนไม่มี ถ้าจิตว่างด้วยความคิดปรุงต่างๆ ที่ไม่ดีไม่งาม ตีลงไปๆ แล้วจิตก็สงบ ให้พากันภวานานะ มาอยู่เต็มวัดเต็มวาไม่มีภวานา มีแต่เรื่องนินทากาเลกันเกิดประโยชน์อะไร ไม่มีประโยชน์ เอาละทีนี้จะให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*